

NOTAT

19. september 2022
2022 - 12046

Orienteringsnotat til Folketingets Erhvervsudvalg (ERU) vedr. råds-møde (konkurrenceevne) den 29. september 2022

Fredag den 23. november vil Erhvervsministeren orientere Folketingets Europaudvalg om møde i konkurrenceevnerådet, der finder sted den 29. september 2022. Udover at orientere om en dagsordenen for rådsmødet, hvor der er to ikke-lovgivningssager til drøftelse, vil Erhvervsministeren tage et forhandlingsoplæg for 1) mikrochipsforordningen, 2) forordning om beskyttelsen af EU og dens medlemsstater mod økonomisk tvang fra tredjelande, 3) Kommissionens forslag til styrkelse af forbrugernes rolle i den grønne omstilling samt 4) forordningen om beskyttelse af geografiske betegnelser for håndværks- og industriprodukter.

Sager til forhandlingsoplæg

Mikrochipsforordningen

Kommissionen fremsatte den 8. februar 2022 et forslag til en forordning for mikrochips (Chips Act), som skal styrke EU's økosystem for mikrochips. Bagtæppet er dels de omfattende forsyningsproblemer og dels ønsket om at sikre EU's geopolitiske position inden for en af fremtidens afgørende teknologier. Forordningen består af tre "søjler", som 1) skal styrke EU's teknologiske og innovative kapacitet, 2) etablere en ramme for tiltrækning af investeringer og øge produktionskapaciteten i EU og 3) skabe en fælles overvågnings- og krisemekanisme.

Regeringen hilser forslaget om en forordning for mikrochips velkomment og støtter ambitionen om at styrke det europæiske økosystem for halvledere. Regeringen ser positivt på fælles indsatser på EU-plan, der kan bidrage til europæiske og danske virksomheder og offentlige institutioners stabile adgang til mikrochips. Forslaget bør finansieres via omprioritering, således der ikke pålægges yderligere nationale omkostninger i form af øgede EU-bidrag.

Regeringen støtter en bredspektret tilgang, hvor fokus er på at løfte hele økosystemet gennem gode rammevilkår, der fremmer innovation og konkurrencedygtige løsninger, hvor omkostningerne står mål med gevinsterne. Tilgangen bør bygge på Europas styrker og tage højde for europæiske virksomheders behov, herunder adgang til et åbent og velfungerende globalt marked for

halvledere. I forlængelse heraf bør øget internationalt samarbejde og et mere diversificeret globalt udbud stå centralt.

Forordning om beskyttelsen af EU og dens medlemsstater mod økonomisk tvang fra tredjelande

Europa-Kommissionen fremsatte den 8. december 2021 et forslag til et handelsinstrument, som skal afværge og modvirke tredjelandes økonomiske tvangsforanstaltninger over for Den Europæiske Union (EU) og dens medlemsstater ("anti-coercion"-instrument).

Formålet med forslaget er at beskytte EU og medlemsstaternes interesser ved at gøre EU i stand til at reagere på tredjelandes økonomiske tvang. Økonomisk tvang henviser til en situation, hvor et tredjeland søger at presse EU eller en medlemsstat til at træffe et bestemt politikvalg ved at anvende eller true med at anvende foranstaltninger over for EU eller en medlemsstat, der påvirker handel eller investeringer. Forslaget vil give EU mulighed for at reagere på en sådan økonomisk tvang og har til formål at afskrække eller få tredjelandet til at afholde sig fra at anvende økonomisk tvang.

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Forslaget kan medføre erhvervsøkonomiske konsekvenser for virksomheder, der handler med de tredjelande, der eventuelt indføres modforanstaltninger imod. Ideelt vil instrumentet ikke finde anvendelse, idet formålet er at afskrække tredjelande fra at udøve økonomisk tvang. Eventuelle EU-modforanstaltninger indføres alene som en sidste løsning, hvis dialog og forhandling med tredjelandet ikke har virket. Derfor kan det ikke konkretiseres nærmere, hvordan danske virksomheder vil kunne blive påvirket af EU-modforanstaltninger. Det vurderes dog, at forslaget medfører administrative omkostninger for under 4 mio. kr. for danske virksomheder fx i form af, at Kommissionen kan pålægge medlemsstater at indsamle oplysninger fra danske virksomheder og erhvervsorganisationer om bl.a. virkningen af modforanstaltninger mod tredjelande, både før og efter deres indførelse. Det vil derfor være meget vigtigt at få tilstrækkeligt afgrænset, hvad der udløser brugen af det foreslåede instrument.

Med forslaget vil Kommissionen få beføjelse til at træffe afgørelse om EU-modforanstaltninger mod økonomisk tvang fra tredjelande gennem vedtagelse af gennemførelsesretsakter efter undersøgelsesproceduren.

Regeringen støtter generelt, at EU skal have effektive værktøjer til at reagere på tredjelandes urimelige handelsmæssige foranstaltninger og anerkender, at der er behov for et instrument til bedre at kunne håndtere situationer, hvor tredjelande via tiltag knyttet til handel og investering forsøger at tvinge EU og medlemsstaterne til bestemte politiske valg.

Samtidig skal forslaget understøtte en regelbaseret international handelsorden og dialog med vores ligesindede på verdensscenen. Det anerkendes, at det foreslåede instrument sigter mod at dække situationer, som ikke i tilstrækkeligt omfang kan håndteres inden for rammerne af EU's eksisterende defensive handelsinstrumenter. Disse relaterer sig primært til indførelsen af toldmæssige foranstaltninger i tilfælde, hvor tredjelands prisdumper produkter på det europæiske marked eller anvender ulovlige eksportfremmende subsidier. Dog bør det sikres, at medlemsstaterne får væsentlig indflydelse på vedtagelsen af gennemførelsesretsakter under Anti-coersion instrumentet. Derudover skal det undgås, at instrumentet eskalerer konflikter unødigt. Ud fra dette hensyn er det for regeringen vigtigt, at evt. indførte modforanstaltninger fjernes hurtigst muligt efter, et tredjelands økonomiske tvang ophører.

Forslag til ændring af to direktiver om styrkelse af forbrugernes rolle i den grønne omstilling

Kommissionens forslag til styrkelse af forbrugernes rolle i den grønne omstilling blev offentliggjort den 30. marts 2022.

Forslaget skal gøre det muligt for forbrugerne at træffe mere informerede beslutninger og miljøvenlige valg, når de køber deres produkter, og dermed fremme et mere bæredygtigt forbrug. Forslaget skal sikre bedre forbrugeroplysning om visse produkters holdbarhed og reparationsmuligheder, inden der indgås en aftale, og styrke forbrugerbeskyttelsen mod vildledende handelspraksis i form af fx vildledende miljøanprisninger (greenwashing), der skader den grønne omstilling og leder forbrugerne væk fra mere miljøvenlige forbrugsvalg.

Med forslaget forpligtes de erhvervsdrivende til at informere forbrugerne om produkters holdbarhed og reparationsmuligheder samt oplyse nærmere om handelsmæssige garantier. For det andet udvides den såkaldte sortliste med en række forbud mod vildledende praksis i forbindelse med bl.a. miljøanprisninger, varers holdbarhed, herunder egenskaber ved en vare, der er indført for at begrænse varens holdbarhed, varers reparationsmuligheder, og anvendelse af bæredygtighedsmærker.

Det er højt prioriteret for regeringen at fremskynde den grønne omstilling og nå de klima- og miljømål, EU har sat sig. Regeringen finder det vigtigt, at både forbrugere og erhvervsdrivende bidrager hertil. Derfor anser regeringen det for at være vigtigt, at forbrugernes mulighed for at træffe mere oplyste og miljøvenlige valg styrkes på EU-niveau, hvilket kan fremme et mere bæredygtigt forbrug i hele EU.

Regeringen støtter derfor, at vildledende miljøanprisninger bekæmpes og bæredygtigt forbrug fremmes gennem regulering på EU-niveau, herunder

gennem krav om, at grønne mærker er offentlige eller omfattet af en uafhængig tredjepartscertificeringsordning. Regeringen støtter ligeledes en udvidelse af sortlisten over former for urimelig handelspraksis, som altid anses for vildledende, og som derfor er forbudt.

Det er regeringens vurdering, at forslaget vil bidrage til at afhjælpe nogle af de vanskeligheder, som de nationale myndigheder står over for i forbindelse med håndhævelsen af de eksisterende principbaserede regler i direktivet om urimelig handelspraksis på komplekse områder som fx vildledende miljøanprisninger. I dag forudsætter håndhævelsen ift. vildledende miljøanprisninger en vurdering fra sag til sag, der i høj grad omfatter kompliceret dokumentation. Det påvirker sagsbehandlingstiden og antallet af sager, som de håndhævede myndigheder kan behandle. En præcisering af, hvornår og hvordan en sådan praksis kan anses som urimelig, vil øge forbrugerbeskyttelsen i EU.

Regeringen er opmærksom på at sikre overensstemmelse mellem eksisterende og kommende EU-regulering på området. Regeringen finder det endvidere vigtigt, at forslaget ikke utilsigtet medfører en svækkelse af de eksisterende krav til markedsføring herunder særligt ved brug af generiske anprisninger som f.eks. ved brug af miljøanprisninger og begrebet bæredygtig, så de kommende regler på EU-niveau lægger sig så tæt op ad eksisterende dansk retstilstand, som beskrevet i Forbrugerombudsmandens ”Vejledning om brug af miljømæssige og etiske påstande m.v.”, som muligt.

Regeringen finder det samtidig vigtigt at sikre, at direktivforslaget ikke bidrager til såkaldt *information overload* ved, at forbrugeren præsenteres for langt mere information, end forbrugeren er i stand til at tage stilling til. Regeringen er desuden bekymret for kompleksiteten i de foreslåede nye oplysningspligter, og vil derfor i de kommende forhandlinger arbejde på at sikre klare og gennemskuelige oplysningspligter til gavn for både forbrugere og erhvervsdrivende.

Forslag til forordning om beskyttelse af geografiske betegnelser for håndværks- og industriprodukter

Med forslaget fremsat af Kommissionen d. 13. april 2022, vil der etableres et beskyttelsessystem for geografiske betegnelser for håndværks- og industriprodukter på EU-niveau. Forslaget omfatter den administrative organisering af beskyttelsessystemet, herunder regler for omfang af beskyttelse, registrering, undtagelsesbestemmelser samt kontrol og håndhævelse.

Regeringen finder, at beskyttelse af geografiske betegnelser for håndværks- og industriprodukter medfører ikke beskyttelse eller fordele, som ikke allerede kan blive håndteret i eksisterende IP-beskyttelsesordninger, fx varemærkeloven eller i lov om forbrugerbeskyttelse.

Regeringen finder derfor, at der med forslaget er lagt op til et omfattende administrativt system, som ikke står mål med de økonomiske gevinster. Forslaget pålægger medlemslandene en række forpligtelser ift. kontrol og håndhævelse, inkl. krav om stikprøvekontrol og markedsovervågning. Regeringen vil derfor arbejde for, at der etableres et lettere administrativt system med færre forpligtelser for medlemslandene.

Sager til drøftelse på dagsordenen for rådsmødet

Ecodesign-forordningen

Kommissionen fremsatte den 30. marts 2022 et forslag til ecodesign-forordningen omhandlende fastlæggelse af en ramme for krav til miljøvenligt design for bæredygtige produkter og om ophævelse af det eksisterende ecodesign-direktiv.

Med forslaget bygges der videre på erfaringer fra det gældende ecodesign-direktiv, som bl.a. har udgjort et væsentligt bidrag til at reducere energiforbruget fra energirelaterede produkter.

Med forslaget foreslås en udvidet ramme, der skal forbedre produkters miljømæssige bæredygtighed og sikre fri bevægelighed på det indre marked ved at fastsætte krav til miljøvenligt design til næsten alle produkter, som markedsføres i EU. Ved udvidelsen sættes større fokus på produkters miljø- og klimaaftryk samt cirkulær økonomi. Der foreslås i forordningen bl.a. tilføjet bestemmelser om digitalt produktpas, som skal bidrage til digitalisering af produkt- og produktionsdata på tværs af værdikæder. Dertil foreslås tilføjet bestemmelser om mærkning, obligatoriske kriterier for grønne offentlige indkøb og incitament for bæredygtige indkøb. Desuden foreslås mulighed for at indføre forbud mod destruktion af usolgte forbrugerprodukter.

Regeringen hilser Kommissionens forslag til ecodesign-forordning velkommen. Regeringen støtter en sammenhængende produktpolitik, der styrker det indre marked, fremmer bæredygtigheden af produkter og bidrager til danske og europæiske målsætninger om energi, klima og miljø. Regeringen vil fastlægge en konkret holdning til forslaget efter nærmere undersøgelse af forslagets bestemmelser.

Forordningsforslag for et nødinstrument for det indre marked (Single Market Emergency Instrument)

På rådsmødet forventes at være en drøftelse af det kommende nødinstrument for det indre marked. Forslaget forventes fremsat i anden halvdel af september 2022.

Formålet med forslaget er at etablere et nødinstrument, der kan opretholde den fri bevægelighed på det indre marked i forbindelse med kommende kriser.

Regeringen vil undersøge omfanget af de lovmæssige og erhvervsøkonomiske konsekvenser når det endelige forslag er forlagt.

Regeringen støtter overordnet forslaget, men vil på rådsmødet fremhæve vigtigheden af, at instrumentet alene fokuserer på at opretholde den fri bevægelighed, og ikke anvendes til at realisere industripolitiske målsætninger som fx at gøre EU selvforsynende.